

Brīvā Daugava

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBAĻAUŽU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 8 (2646)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 18. janvārī

Maksa
2 kap.

18. martā — PSRS Augstākās Padomes vēlēšanas

TE VĒLĒTĀJI — GAIDĪTI VIESI

Jau iztālēm redzams izteiksmīgais uzraksts «Agitpunkts», kas ro.ā Sunākstes ciema darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas un kolhoza «Komjaunietis» kantora ēku. Pārskatot nama sliksni, redzams, ka te ir ciema politiskās agitācijas centrs. Plakāti un diagrammas stāsta par sunākstiešu veiksmi darbā. Priekšējais noformējums it kā ievada lielajā masu politiskajā darbā.

Vesels jaunāko laikrakstu un žurnālu klāsts, galdā spēles, silti izkurinātā, mājīgi iekārtotā telpa, dežurējošais agitators — viss rāda, ka vēlētajiem te gaidīti viesi.

Pie sienas — komunisma cēlāju morāles kodeksa punkti, lozungi. Vēlētajiem nav aizmirsuši arī savus pirmindniekus — cilvēkus, kas līdzīgi bākam rāda ceļu, kā īstenot lielos plānus. Goda vietā novietots kolhoza «Komunārs» slaucējas, PSKP XXII kongresa deleģātes Vilmas Čakstēnas portrets un apraksts par šo pirmindnieci.

Rosīgi jaunu programmu vēlēšanu kampaņai gatavo ciema tautas nama agitbrigāde. Drīz tā apciemā attālākās brigādes, sniegs skaistas atpūtas stundas vēlētajiem.

Agitācijas punkta darba plāns stāsta, ka te notiks interesanti pasākumi: priekšlasījumi par sabiedriski politiskiem, starptautiskiem un citiem jautājumiem, agitatoru pārrunas par PSKP XXII kongresa materiāliem, mākslinieciskās pašdarbības priekšnesumi, kinoizrādes, tematiski vakari.

Jaunjelgavieši nosebojušies

Kalendārs rāda, ka pagājušas turpat divas nedēļas kopš PSRS Augstākās Padomes Prezidija Dekrēta publicēšanas par PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām. Tas ir pietiekoši ilgs laiks, lai masu politiskās agitācijas darbā rastos tas īpatnējais, vēlēšanu kampaņai tik raksturīgais pacēlums un rosmē. Iespējas izvēst plašumā šo darbu milzīgās. Agitatoru rīcībā pārliecinošs, spilgts materiāls pārrunām. Tā ir Komunistiskās partijas trešā — komunisma uzcelšanas Programma, kuras īstenošanu ar lielu degsmi sākusī visa padomju tauta. Aģitē pati dzīve. Lūk, topošais Daugavas gigants — Plaviņu HES — jau skaidri izņemjis savas kontūras upes krastos, jaunceltņu spāres, kas satopamas ik uz sola, atkal un atkal atgādina — dižā Programma īstenojas dzīvē.

Rosieties, agitatori!

Krustpils rajona lauksaimniecības artēļa «Druva» agitpunkts atrodas bibliotēkas lasītavā. Tomēr par to, ka tuvojas liels notikums padomju tautas dzīvē — PSRS Augstākās Padomes vēlēšanas, liecina tikai lozungi. Tiesa, pēdējās dienās parādījušies arī darba plāns. Diemžēl, vairāk neko par agitpunkta darbu nevar pateikt.

Agitpunkta vadītāja b. Iesalniece par agitatoru uzdevumiem un dežūrām neko nezina, jo tas, lūk, esot jāorganizē agitkolektīva vadītājam b. Svirkstei. Šāda «neziņa» pienākumu sadalē tāpēc arī

Sunākstes ciema agitpunktā nav garlaicīgi. Te vienmēr dabūjami jaunākie periodiskie izdevumi — sabiedriski politiskie un literārie žurnāli, centrālie, republikāniskie un starprajonu laikraksti. Attēlā: vēlētajiem atpūtas brīžus labprāt pavadā agitācijas punkta. D. Slikšana foto

Tāpēc šķita vairāk nekā savādi, kad Jaunjelgavas pilsētā 15. janvārī neizdevās atrast namu ar uzrakstu «Agitpunkts». Bez politiskās agitācijas centra pilsētā, protams, nepaliks. Agitācijas punktu šeit ierīkojis vienā no kultūras nama telpām. Tomēr to vajadzēja izdarīt krietni vien agrāk. Savādi un neattaisnojami mums izliekas iegādi, kuru dēļ nokavējusies agitpunkta iekārtošana: partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Bricis saslimis... Vai tiešām Jaunjelgavā masu politiskā darba pānākumus vai neveiksmes izšķir tikai daži cilvēki? Kur tad paliek Jaunjelgavas MRS, skolas partijas pirmorganizācijas, pārējie pilsētas komunisti, padomju darbinieki?

Nostādne skaidra — agitācijas punktiem jādarbojas nepārtraukti. Jaunjelgavā ir citādi. Tagad, kad citur pirmsvēlēšanu politiskās agitācijas kampaņa izvērsas arvien rosīgāk, jaunielgavieši tikai prāto, kā iekārtot un noformēt agitācijas punktu. Daļa vainas jāuzņemas pilsētas kultūras nama darbiniekiem, kuru pienākums rūpēties par agitācijas punkta iekārtošanu.

Nokavētais ātri jāpānāk, b. Kazakevič! Pilsētai pakļautajā teritorijā darbosies divi agitācijas punkti. Otrs būs Sērenes tautas namā. Diemžēl, arī par šo politiskās agitācijas centru 15. janvārī bija jārunā nākotnes formā. Izņemot rādītāju ar uzrakstu «Agitpunkts» un līdzīgu uzrakstu pie ieejas bibliotēkā, nekas cits neliecināja, ka šeit ir svarīgais politiskā darba centrs.

Arī šeit esot bijuši līdzīgi, gandrīz vai objektīvi iemesli atpalcībai. Bibliotēkā kursos, agitpunktu iekārtot nevar... Būtībā nekādu attaisnojošu iemeslu nav. Turpat blakus bibliotēkai stāv neizmantošanas ēdnīcas telpas HES celtniekiem. Līdz PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām te var darboties agitācijas punkts. Jaunjelgavieši nosebojušies, atpalcīkuši. Šī kļūda steidzīgi jāizlabo.

Tāds cilvēks, kas prot un mīl savu profesiju, ir Lēnina kolhoza mehāniks komunistis Kārlis Zuitiņš. Uzauzdis kalēja ģimenē, viņš jau no bērnības mantojis mīlestību uz šo arodu. Vienmēr b. Zuitiņš mācījās pakļaut metālu savai gribai. Sākumā viņš strādāja par mašīnistu palīgu, tad gadiem ilgi darbs Lūdona mašīnu un traktoru stacijā, meļorācijas brigādes brigadieris, iecirkņa mehāniks. Tā bija, kā mēdz teikt, viņa lielā dzīves skola.

Arī šeit esot bijuši līdzīgi, gandrīz vai objektīvi iemesli atpalcībai. Bibliotēkā kursos, agitpunktu iekārtot nevar... Būtībā nekādu attaisnojošu iemeslu nav. Turpat blakus bibliotēkai stāv neizmantošanas ēdnīcas telpas HES celtniekiem. Līdz PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām te var darboties agitācijas punkts.

Jaunjelgavieši nosebojušies, atpalcīkuši. Šī kļūda steidzīgi jāizlabo.

Sāvienas ciemā

Vienmēr uzticīgs tehnikai

Ar ne mazāk atsaucīgu vārdu par Kārli Zuitiņu tagad runā Lēnina kolhoza mehānizatori un valde. Arī pirms dažiem gadiem, kad viņš sāka strādāt par kopsaimniecības mehāniķi, bija tehnika. Taču tagadējās darbnīcas vietā stāvēja tikai mūra sienas ar pussagruvušiem griesiem.

—Te jāiekārto mehāniskā darbnīca, — ierosināja b. Zuitiņš. Viņa priekšlikumu atbalstīja valde. Un tā tika izveidota pirmklasīga darbnīca, kurā šodien labos apstākļos strādā vairāki cilvēki, ir dažādas metāla apstrādes iekārtas, elektrocehs, galdnieku darbnīca, kalve. Te var kvalificēti veikt ne tikai traktoru, piekabīnāmā inventāra, bet arī automašīnu, kombainu un citu komplicētāku mašīnu remontu. Ja vajag izpildīt kādu steidzamu uzdevumu, uguns mehāniskās darbnīcas logos mirdz līdz vēlai pusnakstij.

Vienotā kolektīvā mehāniķis saliedējis savus ļaudis. Tomēr darbā neatpaliek arī pats, vienmēr rāda priekšzīmi. Lai kādu darbu darītu K. Zuitiņš, viņa rokām viss šķiet tik viegli. Tas tāpēc, ka gadiem ilgajā praksē iegūtas labas iemaņas. Par sevi b. Zuitiņš nemēdz daudz stāstīt. Skaidru valodu par to, kas viņa darbs, Goda raksti un medaļa «Par darba varonību».

Kolhozs elektrificējas Vairāk nekā 100 kolhoznieku sētās Krustpils rajona Sāvienas ciema Lēnina kopsaimniecībā nebija elektrības. Sapulcēs viņi vienmēr jautāja, kad kolhozu elektrificēs pilnīgi. Jau pagājušajā gadā sākās augstsprieguma līnijas būve. Galvenās apakšlīnijas kolhozs izbūvēja vairāk nekā septiņu kilometru garumā. Pirms dažām dienām tās

Agitpunkts aicina

Pajautāji jebkuram Krustpils rajona Driksnas kūdras fabrikas strādniekam, kur visrosīgākā kustība vakaros, un viņš jums pateiks: «Klubā, sarkanajā stūrītī...»

Un kā lai pēc darba mehāniskajās darbnīcās un cehos, kantori vai citā iecirknī neaiziet atpūsties uz fabrikas klubu, ja tur vairākas dienas nedēļā izrāda kino filmas, bet pirms katra seansa kāds no agitkolektīva dalībniekiem interesanti pastāsta, kāda būs rītdiena, sīki iztirzā komunisma celtniecības Programmu. Lūk, nesen vietējās skolas direktors b. Pupins, agitators b. Kolaskins vēlētajiem stāstīja par Programmas diženo vērienu. Par to, kā jāstrādā fabrikas kolektīvam, lai ātrāk īstenotu lielos uzdevumus, pārrunā agitatori ar citiem biedriem savās darba vietās.

Agitpunkta vadītājs b. Supeiko, kluba vadītāja, komjaunieši parūpējušies par telpu iekārtošanu, uzskatāmās agitācijas līdzekļu gaudīgāku izvietojumu. Speciāls stends iekārtots PSKP XXII kongresa materiāliem, septiņgades rādītājiem, netrūkst arī citu materiālu. Pie sienas agitkolektīva darba plāns, dežūru grafiks.

Dežūras agitpunktā savās rokās ņēmuši fabrikas komjaunieši. Tāpēc katru dienu agitpunkts atvērts, te var palasīt žurnālus, avīzes, ar vārdu sakot — lietderīgi atpūsties.

Protams, der padomāt arī par citu saturīgu pasākumu organizēšanu, kur bez interesantām pārrunām ar vēlētajiem būtu arī neliela mākslinieciskās pašdarbības dalībnieku uzstāšanās, gaismas vai skaņu avīze u. c.

R. BANGA

pieņēma valsts komisija. Līniju celtniecībā aktīvi piedalās daudzi kolhoznieki, kopīgiem spēkiem sagatavojot stabus, būvējot atzarojumus. Visā drīzumā kolhoznieku sētās un fermās, kas nebija elektrificētas, iedegsies sen gaidītās spuldzes.

«Brīvās Daugavas» korespondentu punkts Krustpils rajona Sāvienas ciemā

A. SKUJA

VIENMĒR KOPĀ AR DZĪVI

Patikami redzēt, ka laudis, kuriem sarma sabirusi matos, sēž pie grāmatām. Viņos raugoties, nevar nesaklausīt mūsdienu bangojošās dzīves atbalsi arī kabinetu klusumā. Jā, patlaban, kad padomju tauta itin visur sasprindzina spēkus, lai realizētu partijas XXII kongresa pieņemto Programmu, nepietiek tikai ar apņemšanos vien. Vajadzīgas zināšanas, plašas, daudzpusīgas itin visās nozarēs. Tās vēlas apgūt arī mūsu biedri, kuri gan nopeninājuši atpūtu, bet kas nevar nosēdēt mierīgi mājās, savu roku nepielikuši lielajam jauncelmes darbam. Lūk, viņi arī regulāri mājās, studē, patstāvīgi strādā ar grāmatu.

Jau trīs gadus pie partijas Jēkabpils rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas darbojas populāro lekciju pulciņš, kurā mājās 50 gados vecie komunisti un pensionāri.

Regulāri katru mēnesi klausītāji pulcējas uz nodarbībām. Lekcijas akurāti apmeklē un dzīvi piedalās to apspriešanā bb. J. Plavnieks, K. Adams, A. Lapa, S. Smuļko, I. Klīve, E. Liepiņa un daudzi citi.

Pulciņa darbības laikā nolasītas lekcijas par visdažādākajiem jautājumiem: starptautiskie apskati, sabiedriski politiskās tēmas, ateisma problēmas, daudz stāstīts par V. I. Leņina dzīvi un darbību, par komunistisko un strādnieku partiju kustību kapitāla valstīs, tāpat skarti audzināšanas, zinātnes, tehnikas, kultūras, juridiskie, ideoloģiskie un citi jautājumi.

Sogad politpulciņa dalībnieki studē PSKP XXII kongresa materiālus. Lai klausītāji labāk apgūtu mācāmo vielu, organizēts speciāls lekciju cikls par kongresa materiāliem, PSKP Programmu un Statūtiem.

Lekciju lasīšanā iesaistīti partijas rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas labākie lektori. Pēc lekcijas klausītāji nereti varēja noskatīties populāri zinātniskās vai dokumentālās kinofilmas.

Si pulciņa dalībnieki — vecie komunisti un pensionāri — laudis, kas pēc daudzu gadu aktīva ražošanas un sabiedriskā darba aizgājuši pensijā. Bet viņi neizmirst savu pienākumu partijas priekšā un daudz palīdz gan ar zināšanām, gan vērtīgu dzīves gudrību partijas pirmorganizāciju sekretāriem, sabiedriskās dzīves vadītājiem. Te lieti noder viņu idejiskais rādītājs, ilgā darba pieredze, dzīves skola. Viņi nodarbojas ar jaunatnes audzināšanu, aktīvi piedalās tirdzniecības un komerciālo uzņēmumu, kā arī medicīnas un bērnu iestāžu darbā. Tā, piemēram, b. Adams ievēlēts par partijas rajona komitejas revīzijas ko-

misijas priekšsēdētāju, b. Plavnieks izpilda rajona padomes izpildu komitejas tirdzniecības komisijas ārstata priekšsēdētāja pienākumus.

Lielu sabiedrisko darbu veic pensionāre b. Liepiņa, kura ir pilsētas darbaļaužu deputātu padomes deputāte, partijas rajona komitejas ārstata instruktore, LPSR Politisko zināšanu un zinātnu popularizēšanas biedrības ateistiskās propagandas sekcijas vadītāja, piedalās bērnu iestāžu darba pārbaudē. Biedre Smuļko izvirzīta par pilsētas padomes izpildu komitejas partijas pirmorganizācijas biroja locekli, b. Krūmiņa ir ielu komitejas priekšsēdētāja, pensionāri bb. Cekuliņš un Bočarovs darbojas kā agitatori.

Tagad, kad sākusies gatavošanās PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām, visi populāro lekciju pulciņa klausītāji strādās agitkolektīvos, lai propagandētu un izskaidrotu darbaļaužu vidū PSKP Programmu un tās izvirzītos uzdevumus, kuru īstenošanu uzsākusī padomju tauta.

A. Tuča, populāro lekciju pulciņa vadītāja

Lauksaimniecības pastāvīgā komisija veic lielu darbu

Pēc vietējo padomju vēlēšanām pagājušā gada martā Krustpils rajona padomes sesijā nodibināja vairākas pastāvīgās komisijas, tai skaitā arī lauksaimniecības pastāvīgo komisiju 7 cilvēku sastāvā.

Par tās priekšsēdētāju ievēlēja Plaviņu izmēģinājumu paraugsaimniecības sēklkopības agronomi deputāti I. Rinku.

Lauksaimniecības pastāvīgā komisija savā darbā iesaistījusi plašu aktīvu (speciālistus un lauksaimniecības pirmindniekus, kolhozu un padomju saimniecību vadītājus, vietējo padomju deputātus), sagatavojusi virkni jautājumu padomes sesijām un rajona izpildu komitejas sēdēm, kontrolējusi pieņemto lēmumu izpildi un veikusi citu darbu. Strādājot šajā komisijā, deputāti tieši piedalās padomes kārtējās sesijas materiālu sagatavošanā, izstrādā lēmumu projektus vai dod atzinumus par tiem, ko padomei izskatīšanai iesniegusi izpildu komiteja, bet pēc sesijas veic organizatorisko darbu masās, lai tiktū izpildīti darbaļaužu deputātu

padomes lēmumi. Katrs deputāts cenšas nodibināt sakarus ar plašām darbaļaužu masām, iesaistīt padomes darbā pēc iespējas vairāk aktivistu, jo visa komisijas darbība var būt sekmīga tikai tad, ja tā balstās uz masām, kas tieši piedalās komisijas darbā.

Lielu darbu lauksaimniecības pastāvīgā komisija kopā ar aktīvu paveikusi aizvadītajā gadā. Sākoties ražas novākšanai, tā kontrolēja, kā šis darbs norit rajona kolhozos un padomju saimniecībās, sagatavoja ziņojumu izpildu komitejas sēdē par ražas novākšanas gaitu.

Lauksaimniecības pastāvīgā komisija tāpat stingri kontrolēja arī ziemāju sējas un rudens aršanas norisi, asi reaģēja uz trūkumiem un nekārtībām šajā darbā.

Daudz tā sarīkojusi pārbaudes reidu. Viens no plašākajiem reidiem aizvadītā gadā bija «Par lopu mītnu celtniecību, gatavību ziemšanas periodam un smago darbu mehanizāciju rajona kolhozos un padomju saimniecībās». Deputāti ieradās «Dzimtenē», «Padomē» Latvijā, «Liesmā», Oskalnā, Kaļiņā un citās saimniecībās, kur noskaidroja, kāda ir fermu nodrošinātība ar kadmē, kādā stāvoklī lopu mītnes, kādas barības devas izsniedz lopiem, kā ir ar smago darbu mehanizāciju. Par visu to viņi sīki ziņoja kārtējā rajona padomes sesijā.

Lauksaimniecības pastāvīgās komisijas locekles bb. Veikšina, Plavā un Rinka oktobrī rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas sēdē sagatavoja plašu ziņojumu par neapmierinošo rudens aršanas gaitu kolhozos «Komunārs» un Leņina. Deputāti izvirzīja sev uzdevumu, lai šajos kolhozos rudens aršanā iesaistītu visu iespējamo tehniku, nodarbinot to divās maiņās, darbu veiktu līdz 1. novembrim. Tā tas arī notika.

Lauksaimniecības pastāvīgā komisija pārbaudīja vairāku rajona pienotavu un krejotavu darbu. Atklājās, ka Daugavas kolhoza teritorijā atrodošās Andrānu krejotavas vadītāji krāpj piena piegādātājus, dokumentos uzrādot mazāku piena tauku saturu, nekā tas patiesībā ir, ka Krustpils pienotava rītos sāk darbu pusstundu vēlāk, ka kolhoza «Vienība» krejotavas vadītājs nosūta pienu uz Krustpili, nenosakot ne tauku saturu, ne arī svaru. Deputāti panāca, ka šīs pienotavas un krejotavas atklātos trūkumus drīzā laikā novērsa.

Rajona padomes lauksaimniecības pastāvīgā komisija pārbauda un kontrolē ciemu padomju lauksaimniecības pastāvīgo komisiju darbu, sniedz tam konkrētu palīdzību. Tādas pārbaudes notikušas

Vietlvas, Krustpils un citos ciemos.

Deputāti rūpējas arī par sēklas atbēršanu pavasara sējai, lopkopības pirmindnieku pieredzes ieviešanu visās rajona saimniecībās un lauksaimniecības tehnikas glabāšanu un remontu. Krustpils rajona padomes lauksaimniecības pastāvīgā komisija paveikusi daudz, visu pat nav iespējams uzskaitīt. Vislielākais nopelns te ir komisijas enerģiskajai priekšsēdētājai I. Rinkai, tās locekļiem A. Caunei, Z. Ozoliņai, K. Neimanim, M. Plavai un citiem, kas vienmēr laikā un kārīgi izpilda savus pienākumus.

Z. Pabērzs

Pionieru aktīva sanāksme

Janvāra sākumā Jēkabpils rajona pionieru namā notika rajona skolu pionieru aktīva sanāksme. Uz to bija ieradusies pionieri no 26 skolām.

Pirmajā dienā sanāksmes dalībniekiem par pionieru organizācijas uzdevumiem, gatavojoties pionieru organizācijas 40. gadadienai, pastāstīja komjaunatnes rajona komitejas sekretārs b. Eglītis. Daudz runājumu un enerģijas šo uzdevumu īstenošanā novēlēja TIN vadītāja b. Eņiņa, partijas rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas vadītāja b. Doniņa, tautas izglītības nodaļas inspektora bb. Karisa un Dambekalne.

Pēc tam aktivisti uzsāka nodar-

bības grupas. Vienību padomju priekšsēdētāji iepazīs ar rajona skolu pionieru vienību dienasgrāmatām, dar plāniem. Sienas avižu redaktori pionieru nama zālē bija noorganizējuši pēdējo sienas avižu numuru izstādi. Tā izraisīja daudz dzīvu, interesantu pārrunu. Jaunos redaktorus ar viņu uzdevumiem iepazīstināja laikraksta «Pionieris» redakcijas darbinieks b. Purvītis un starprajonu avīzes «Brīvā Daugava» darbinieki.

Interesanti noritēja nodarbibas Sarkanā krusta padomes locekļiem. Šeit bija noorganizētas tikšanās ar rajona slimnīcas un sanitāri epidemioloģiskās stacijas darbiniekiem.

Pirmā diena noslēdzās ar karnevālu II vidusskolas zālē. Skatītājus iepriecināja bērnu baleta un kokaletāju priekšnesumi.

4. janvārī pionieri devās ekskursijā uz Plaviņu HES. Šeit aktivisti iepazīs ar celtniecības darbiem un nākotnes perspektīvām. Pionieriem ekskursija ļoti patika, iepriecināja viesmīlīgā uzņemšana un pusdienas kopā ar HES celtniekiem. Aktivisti apsolījis pavisam vēlējis apciemot strādniekus, aizvest pašgatavotās rotālietas bērnu dārzam.

A. Vilcāne

Jauna autobusu linija

Attēlā: jaunās autobusu
hozā «Leņina karogs».

Kamēr autobuss rīta krēslā pirmo reizi ripoja pa jauno liniju no Asotes uz kolhozu «Leņina karogs», kasiera garlaikojās. Maršruts jauns, neviens to vēl nezina, tāpēc arī pasažieru nav. Tā šķita arī šoferim.

Bet kas tad tas? Kāpēc gala punktā pār ceļu pārvilkta lenta? Mirkli vēlāk viss noskaidrojās. Izrādās, ka kolhoza «Leņina karogs» laudis, pēc kuru ierosinājuma šo autobusu liniju iekārtoja, bija ieradusies šeit kupaļā skaitā kopā ar

linijas atklāšana gala punktā kol-

Z. Martinsona teksts un foto Krustpils 30. ATK vadītājiem uz linijas atklāšanu. Arteļa valdes pārstāvi gala punktā apsveica šoferi Ivanu Orlovu un kasieri Anu Smirnovu un, aplausiem skanot, pārgrieza lentu. 21. linija atklāta. Laimīgu ceļu!

Ari 30. ATK vadība nolēma turpmāk svinīgi atzīmēt katru jaunu liniju. Šoreiz to viņi ievadīja, pasniedzot piemiņas veltes abiem pirmajiem jaunās autobusu linijas atklājējiem — šoferim b. Orlovam un kasieri b. Smirnovai.

Pārrunas par komunisma cēlāju morāles kodeksu

4. Tikumisko principu pārvēršanās ieradumā

Zināt visus morāles kodeksa principus no galvas, paturēt tos tikai savā apziņā ir vēl par maz. Nepieciešams, lai tie pārvērstos par dziļu pārliecību, par ieradumu, nepieciešams tos pielietot praksē.

Tikumisko principu pārvēršanu ieradumā V. I. Leņins uzskatīja par ļoti svarīgu. «...Nepieciešamība ievērot katras cilvēku sadzīves vienkāršos pamatnoteikumus, — viņš uzsvēra, — ļoti drīz kļūs par ieradumu» (Raksti, 25. sēj., 436. lpp.). Laudis pakāpeniski pieradis ievērot cilvēku sadzīves elementāros noteikumus bez varmācības un piespiedu līdzekļu lietošanas.

Cilvēks no saviem priekštečiem nemanto nedz labus, nedz sliktus ieradumus. Tos viņš izveido savas dzīves procesā. Ieradumi kļūst par dzīves normu, par tādu spēku, kura pārvarēšana prasa no cilvēka neiedomājami lielu piepūli. Un pats grūtākais audzināšanas darbā — izmainīt vecos, kaitīgos ieradumus un izveidot jaunus, labus ieradumus, pārvērst morālā kodeksa principus par ieradumu.

Runādams par ieraduma spēku, Kirovas apgabala Kumu rajona kolhoza «Krasnij Oktjabrj» priekš-

sēdētājs, divkārtējais Sociālistiskā Darba Varonis P. Prozorovs minēja šādu faktu: «Kad mēs sākām dzīvot tuīgi, sadzīve tomēr daudzējādā ziņā palika tā pati vecā, joprojām sevi lika just gadimjiem vecās parašas. Atceros... kāds vecītis kolhoza mājā saņēma istabu un gribēja tanī ierīkot guļamās lāvas. Mēs viņam nopirkām labas mēbeles, gultu, matraci, palagus, segu. Bet pēc tam uzzinājām, ka vecītis guļ nevis gultā, bet gan blakus tai uz grīdas uzklātā guļamvietā. Kāpēc tā? «Neesmu jau nekāds kungs, lai gulētu gultā», viņš atbildēja. Ar grūtībām izdevās viņu pārliecināt, ka gulēšana gultā nav nekāda dižmānības pazīme.»

Morāles kodeksa principu pārvēršana visu sabiedrības locekļu ieradumā ir nepieciešams nosacījums mūsu turpmākai virzībai uz priekšu. Ieradumi nostiprina tikumisko principus. Tas vēl ir pārāk nepietiekami izstrādāt tikai apzinīgu attieksmi pret darbu, iz-

pratni, ka nepieciešams godīgi strādāt sabiedrības labā. Nepieciešams panākt, lai godprātīgais darbs cilvēkam pārvērstos par iemaņu, ieradumu, par viņa otro dabu, lai cilvēks ikreiz nedomātu par to, vai viņš dara pareizi vai nepareizi, vai viņš strādā godīgi vai negodīgi, lai viņš nenopūlētu savu prātu, meklējot atbildi uz jautājumu: Vai viņa rīcība ir tikumiska vai netikumiska.

Dzīvē mēs dažkārt redzam, ka cilvēks saprot, labi zina morāles kodeksu, taču arī tādām apzinīgām cilvēkam pēkšņi izpaužas egoisms, negodīgums vai karjerisms. Tas liecina, ka tikumiskie principi viņam nav pārvērtušies par ieradumu, nav kļuvuši par miesu un asinīm, un zināmos apstākļos viņam izlaužas uz āru vecie, sliktie, dažkārt pat kaitīgie ieradumi. Visbiežāk tas atgadās ierēbūšiem cilvēkiem, kad morālie principi, kurus šis cilvēks ir ievērojis normālā stāvoklī, izrādās neitrāli, bet dažkārt arī vērā ieradumu nomākti. Tas pats notiek arī ar saprātīgu vajadzību ievērošanu. Cilvēks var saprast un apzināties, ka mantarība, cenšanās krāt mantu pašas mantas dēļ ir pretrunā morā-

les kodeksa principiem. Taču šie principi viņam nav kļuvuši par ieradumu, un, kad rodas iespēja kaut ko izdevīgi pārdot vai nopirkt, cilvēks izlīst ar savu sirdsapziņu un viņa rīcība nonāk pretrunā ar morāles principiem. Un tikai tas, kam morāles kodeksa principi kļuvuši par ieradumu, par dziļu pārliecību, jebkuros apstākļos rīkosies pareizi, tikumiski, viņam tas būs kaut kas pats par sevi saprotams.

Partijas Programmā daudzkārt uzsvērtā nepieciešamība ievērošanā komunisma cēlājiem labus paradumus. Piemēram, pāreja uz komunistisku darbu tieši saistīta ar darba pārvēršanos par pirmo dzīves nepieciešamību, par ieradumu strādāt sabiedrības labā. Līdz ar to rodas nepieciešamība apzināties sabiedriskās intereses, izstrādāt paradumu saskaņot sabiedriskās intereses ar personīgajām, ko mēs arī redzam miljonu mūsu labāko ļaužu, rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas pirmindnieku darbā.

Labu tikumisko paradumu ievērošanas panākumiem un līdzekļiem ir ārkārtīgi daudzveidīgi. Galvenais nosacījums te, tāpat kā visur, ir cilvēka tieša piedalīšanās komunisma celtniecībā, ražošanā. Tais kolhozos un padomju saimniecībās, kur ir stingra darba disciplīna, kur labi organizēts darbs, labi saskaņoti materiāls un morā-

lās ieinteresētības principi, laudis drīzāk iegūst labus tikumiskos paradumus, un cilvēki, kas nokļūst šajā kolektīvā no citurienes, uzreiz jūt tā labvēlīgo ietekmi un viņus pāraudzina paši dzīves apstākļi. Gluži tāpat veco ierašu izmainīšanas un jaunu ieradumu pieņemšanas veicina labi sadzīves apstākļi. Tas ir, tā sakot, objektīvie materiālie faktori, kuri tieši ietekmē ļaužu psiholoģiju, palīdz viņiem iegūt dziļu un pareizu tikumisko pārliecību.

Tai pašā laikā liela nozīme ir subjektīvā faktora iedarbībai — rajona sabiedrisko organizāciju, kolhoza, padomju saimniecības audzināšanas darbam. Vadošais spēks laukos ir komunisti. Un, ja audzināšanas darbs ir dziļš, tad drīz arī cilvēki tiek pāraudzināti komunistiskās tikumības garā, morāles kodeksa principi ātrāk pāraug praktiskā darbībā, pārvēršas katrā cilvēka dziļā pārliecībā, ieradumā.

Cilvēka tikumiskās audzināšanas un pāraudzināšanas process ir ārkārtīgi grūts un sarežģīts. So uzdevumu nevar atrisināt uzreiz, te vajadzīga liela izturība, pacietība un neatlaidība. Un pozitīvus rezultātus gūst tikai tas, kas sistemātiski un neatlaidīgi strādā, lai celtu savu tikumisko līmeni, kas iedarbojas uz citiem ar personīgo piemēru.

E. Strukeys

Tagad izdevīgākais laiks organiskā mēslojuma sagatavošanai

Augsnes mēslošana—augstu ražu pamats

Kalkis ir galvenokārt netiešs mēslošanas līdzeklis, jo augiem kā barības viela vajadzīgs nēcīgos daudzums, bet visvairāk nepieciešams augsnes reakcijas uzlabošanai. Kā zināms, neitrālās un vāji skābās augsnes kultūraugi daudz pilnīgāk izmanto minerālmēslojumu un arī kūstmēslus esošās uzturvielas. Tāpēc augsnes kalķošanai mēslojuma ekonomiskā izmantošana un augstu ražu iegūšanā ir izcilus liela nozīmi.

Pašreiz Lauktechnikas Jēkabpils rajona nodaļa sākusī kalķu rakšanu Daudzevas karjerā. Šeit ir labākā saldūdens kalķu atradne rajonā. Kalķis te satur vairāk nekā 90 procentu kalcija karbonāta. Tā kā karjers atrodas reļefi augstā vietā, kalķis nav mitrs. Salīdzinot ar pārējām kalķu atradnēm, piemēram, Višinska kolhoza, Zases padomju saimniecības teritorijās u.c., kur ezerkalķis atrodas kopā ar kūdru zemās vietās un satur 60—70 procentu mitruma, Daudzevas kalķu karjerā tas satur tikai 30—40 procentu mitruma.

Tāpēc arī apkārtnē saimniecības organizēti sākušas šī kalķa vešanu uz tīrumiem. Sevišķi lielās platībās šogad paredzējusi nokalkot augsni Druvu padomju saimniecībā. Lauktechnikas rajona nodaļa uz saimniecības tīrumiem izvedīs ap 600 tonnu vērtīgā kalķojamā materiāla. Aktīvi kalķu ve-

šanā iesaistījušies kolhozi «Cīņa», «Uzvara», «Komunārs», «Laucese». Tuvākā laikā viņiem pievienosies kolhozi «Sarkanais partizānis», «Staburags» un Seces padomju saimniecība. Par kalķu vešanu derētu padomāt arī kolhoziem «Nākotnes kalējs», «Zalvīte», Oškalna un «Arāis». Kaut gan šiem kolhoziem kalķis jāved tālāk, tomēr Daudzevas karjerā tas dabūjams bez maksas un arī izdevumus par iekraušanu 50 procentu apmērā sedz valsts.

Maltais dolomīts, ko ražo Plaviņu karjerā un kuru augsnes kalķošanai pērk vairāki rajona kolhozi, maksā 15 rubļu par tonnu, neskatot pievešanas izdevumus. Bez tam tas ir daudz zemākas kvalitātes, akmeņains un kalcija karbonāta saturs nepārsniedz 50 procentu.

Izvēloties kalķojamās platības, agronomiem jāvadās no augsnes skābuma un augu seku priekšaugu kartēm. Jākalķo visas augsnes, kuru reakcija ir zemāka par pH 5,5, bet reizē jāskatās, kādas kultūras šogad kalķotajos laukos audzēs. Visvairāk kalķu prasa lucerna un kukurbitēs. Labvēlīgi uz kalķošanu atsaucas visi pākšaugi, kukurūza, kvieši, mieži un vairums dārzeņu. Toties necieš svaigu kalķojumu kartupeli un lupīna. Kartupeļi svaigi kalķotā augsnē vairāk slimo ar kraupi. Au-

dzējot cukurbietes pirmajā gadā pēc kalķošanas, tās jāmēslu ar bormagnēziju vai bordatolītu, kuru šogad kolhozi saņems pietiekošā daudzumā.

Jākalķo arī visi tie lauki, kuri saņem kūdras mēslojumu, jo kalķojot atbrīvojas kūdras slāpekļis.

Kalķošanas devas atkarīgas no augsnes skābuma pakāpes. Tomēr jāievēro, ka mazas devas (līdz 5 t uz ha) nekad nedos gaidītos rezultātus, jo kalķi nav iespējams uzreiz vienmērīgi izkliedēt aramkārtā un augsnē tas ir maz kustīgs. Pārkalķot augsni ar saldūdens kalķiem nevar. Tāpēc katram augsnes hektāram jānod mazākais 10 tonnas kalķu.

Kalķis tīrumā tūlīt jāizkliedē, jo kaudzēs tam līdz pavasarim draud sasālšana. Agrā pavasarī, kad brīva darbaspēka ir vairāk, kalķis nav vēl atļaidies un to nevar izkliedēt. Vēlāk — pavasara sējas periodā izkliedēšanai trūkst darbaspēka, bet vasarā lauki ir aizņemti. Tā kalķu kaudzes paliek neizkliedētas no gada uz gadu.

Tāpēc katrā kolhozā, kas pašreiz ved kalķus, tūlīt jāizveido dažu viru brigāde, kas tieši no traktoristiem vai mašīnas, tiem lēni pārvietojoties pa tīrumu, kalķi ar lāpstām izsvaida. Ziemā kalķis izsals, kļūs vēl irdenāks un pavasarī to bez jebkādam pūlēm varēs iestrādāt.

Izkliedēšanu ziemā ieteicams praktizēt ne tikai kalķu, bet arī kūdras un tās kompostu izvešanā.

H. Grudule, agroķīmiskās laboratorijas vadītāja

Intensīvāk celt tīrumu auglību

Pārejot no zālauku sistēmas uz rušināmaugu sistēmu zemkopībā, vēl jo lielāku nozīmi gūst organiskā mēslojuma krājumu palielināšana.

Pagājušā gadā vairāki Jēkabpils rajona kolhozi un padomju saimniecības labi strādāja organiskā mēslojuma izvešanā. Tā lauksaimniecības arteli «Sarkanais partizānis» uz katru hektāru tīrumu izveda 8,8 tonnas, Sēlijas kolhoza — 9,2 tonnas, «Ozolā» — 8,2 t, Lones padomju saimniecībā — 8,6 tonnas organiskā mēslojuma. Šajās saimniecībās sekmīgi veica arī augsnes kalķošanu.

Decembra mēnesī iestājās labs laiks kūstmēslu un kūdras komposta izvešanai. To izmantojot, kolhozi «Vārpa», Višinska, «1. Maijs», «Asupe», Druvu un Lones padomju saimniecības jau izveduši uz laukiem daudz organiskā mēslojuma.

Tomēr jāatzīmē arī tādi kolhozi kā «Stars», «Vienība», Oškalna, «Dzimtene», «Cīņa» un daži citi, kur maz rūpējas par tīrumu auglības celšanu un vēl tagad nav sākuši neko darīt. Kolhozu «Uzvara» ciema padomes izpildkomitejas sēdē pamatoti kritizēja par to, ka tur nav organizēta kūstmēslu izvešana.

Kūstmēslu iekraušanai vislabāk noder traktorvilkmes mehāniskie iekrāvēji. Tā kā kolhozam «Uzvara» iekrāvēja nav un arī Lauktechnikas rajona nodaļā ir to trūkums, b. Giedrim vajadzēja laikus vienoties ar apkārtnējiem kolhoziem par palīdzību. Kai-

miņu kolhozos «Laucese», «Cīņa» un Seces padomju saimniecībā ir mehāniskie iekrāvēji, pie kam šajās saimniecībās tos decembra mēnesī neizmantoja. Tagad, protams, tur paši sāks nodarbināt iekrāvējus, jo pienācis pēdējais laiks to darīt, un kolhozā «Uzvara» vajadzēs kraut kūstmēslus ar rokām, kas izmaksā vismaz 6—8 reizes dārgāk. Līdzīgs stāvoklis ir kolhozā «Vienība». Šādas priekšsēdētāju un agronomu bezatbildīgas rīcības dēļ cieš ne tikai lauku auglība, bet palielinās arī produkcijas pašizmaksa.

Lielu palīdzību kolhoziem kūdras un kalķu sagatavošanā un izvešanā šoziem sniedz Lauktechnikas rajona nodaļa. Tomēr daži kolhozi, kā Oškalna un «Zalvīte» atsakas no šīs tehnikas izmantošanas, bet tajā pašā laikā neko nedara saviem spēkiem.

A. Loseva, agroķīmiskās laboratorijas agroķīmike

Ķekavas kolhoza pieredze kukurūzas serdeņu izmantošanā

Kukurūza no gada gadā ieņem arvien redzamāku vietu lauksaimniecības dzīvnieku un mājputnu barības devā. Taču līdz pat šim laikam to izmanto nepilnīgi, jo izkulto kukurūzas vālišu serdeņus parasti izgāz atkritumos vai sadedzina. Šādu rīcību biedrs N. S. Hruščovs nosauca par nepiedodamu izšķērdību.

Šogad mūsu republikai atsūtīts liels daudzums kukurūzas vālišu, taču arī mūsu republikā serdeņus neizmanto, kaut gan tos var izēdīt atgremotājiem dzīvniekiem, jo to viens centners satur 35,6 barības vienības. Turklāt republikas Sāgādes ministrija izstrādājusi un nosūtījusi uz rajoniem ieteikumu, kā serdeņi sagatavojami izēdināšanai.

Rīgas rajona Ķekavas kolhoza veterinārārsts A. Baizums un šā arteļa valdes priekšsēdētājs J. Plositiņš, uzzinājuši par kukurūzas vālišu serdeņu izmantošanas metodi, lūdza palīdzību no Sāgādes ministrijas Labības produktu pārvaldes speciālistiem.

Viņi kopīgi sastādīja receptes, kā no kukurūzas vālišu serdeņiem, karbamīda, kaulu miltiem un mikroelementiem sastādīt barības maisījumus. Saimniecībā izgatavoja arī labības maisījuma dozētāju, kas to saber drupinātājā DKU—1,2, kur serdeņus sasmalcina. Tagad

Ķekavas kolhozā katram liellopam diennaktī izēdina 3 kilogramus šādu barības maisījumu, pavisam 1,5 tonnas kukurūzas vālišu serdeņu.

Pārliecinājušies par kukurūzas serdeņu izēdināšanas lietderību, Ķekavas kolhoza laudis sagādājuši un izžāvējuši 200 tonnu serdeņu, lai tos barības maisījumā izēdinātu turpmākajā periodā. Citiem vārdiem sakot, radījuši rezerves krājumu.

Vālišu serdeņus saimniecībā žāvē šķūņos, kur uzstādīts speciāli konstruēts gaisa karsēšanas agregāts un vidēji liela spiediena ventilatori.

Šāda barības maisījuma viena barības vienība izmaksā 2,2 kapeikas, turpretim kombinētās barības viena barības vienība izmaksā 5,0 kapeikas. Izēdinot 200 tonnas kukurūzas vālišu serdeņu, kolhozs barības izdevumos ietaupīs 1944 rubļus.

Rīgas rajona Ķekavas kolhoza pieredze kukurūzas vālišu serdeņu izēdināšanā lapiem būtu jāpārnem visiem republikas kolhoziem un padomju saimniecībām un it īpaši izmēģinājumu paraugsaimniecībām.

A. Abrams, Latvijas PSR Sāgādes ministrijas Labības produktu pārvaldes miltu, putrainu un kombinētās barības rūpniecības daļas priekšnieks

LATVIJAS PSR TAUTAS SAIMNIECĪBAS SASNIEGUMU IZSTĀDE

Ražošanas sakaru attīstība starp kolhoziem

Latvijas PSR Tautas saimniecības sasniegumu izstādē apkopota un parādīta starpkolhozu ražošanas un celtniecības organizāciju pieredze. No jauna iekārtotie stendi stāsta par sakaru attīstību

starp kolhoziem, par starpkolhozu organizāciju darbu un panākumiem.

Pirmās sešas starpkolhozu organizācijas mūsu republikā nodibinājas pirms sešiem gadiem. Kopš tā laika tās uzbūvējušas daudz lopkopības mitņu, putnu māju, siltumnīcu un desmitiem citu celtnu. Lai atvieglotu lopkopju darbu un celtu tā ražīgumu, starpkolhozu apvienības daudz darijušas darbietilpīgo procesu mehanizācijā lopkopības fermās.

Pašlaik Latvijā jau ir 32 starpkolhozu celtniecības organizācijas. 1960. gadā tās nodeva ekspluatācijā 919 dažādu objektus. 1961. gadā celtniecības darbu apjoms stipri pārsniedza iepriekšējā gada apjomu.

Ipašs stends stāsta par Elejas starpkolhozu remontdarbību panākumiem darbā. Šīs darbnīcas apkāp 10 kolhozus. 1961. gadā remontdarbību strādnieki izremontēja 40 traktorus, tikpat daudz dzinēju, vairāk nekā 20 automašīnas un daudz automobiļu motoru. Darbnīcās nodibinātas divas brigādes. Traktorbrigāde pēc kolhozu pieprasījuma tur veic visus lauka darbus, bet otra brigāde nodarbojas ar lopkopības darbietilpīgo procesu mehanizāciju.

17 republikā nodibinātās starpkolhozu putnu fabrikas nodeva valstij 1961. gadā vairākus miljonus olu un lielu daudzumu putnu gaļas. Izstādē parādīta Valkas putnu fabrikas pieredze. Šajā uzņēmumā ir 3 putnu mājas, kurās tur 18 tūkstoš vīstū un cāļu. Tur strādā Smiltēnes vidusskolas absolventes, kas katra kopj 4 tūkstošus vīstū.

Izstādē var iepazīties arī ar Liepājas rajona dārzeņu un augļu pārstrādāšanas starpkolhozu fabriku. 1961. gadā fabrika nosūtījusi tirdzniecības organizācijām 300 tonnu skābētu gurķu, 100 tonnu skābētu kāpostu, lielu daudzumu augļu un dārzeņu konservu. Šī starpkolhozu augļu un dārzeņu pārstrādāšanas fabrika divkārt un pat trīskārt palielinājusi kolhozu ienākumus no dārzeņu audzēšanas un auglīkopības.

Stendi, kas rāda sakaru attīstību starp kolhoziem, uzskatāmi demonstrē to, kā mūsu republikā īsteno partijas izvirzīto uzdevumu — kooperēt saimniecības. PSKP Programmā ierakstīts: «Ražošanas spēkiem augot, attīstīties ražošanas sakari starp kolhoziem, saimniecības sabiedriskošanas process pārsniegs atsevišķu kolhozu ietvarus.» (LTA)

ĀTRĀKUS TEMPUS!

Jaunais, 1962. gads izvirza Druvu padomju saimniecības kolektīvam daudz nopietnu uzdevumu. Viens no svarīgākajiem ir rušināmo kultūru audzēšana 432 ha platībā. Kukurūza vien šajā gadā aizņems 230 hektārus. Turpretim pagājušajā gadā audzējām rušināmas kultūras tikai 350 ha platībā. Plānojam ne tikai paplašināt sējumus, bet krasi kāpināsim arī ražību. Lai to visu panāktu, nepieciešams nopietns darbs.

Pašreiz visus spēkus veltījam mēslojuma sagatavošanai un izvešanai. Nekomplektētas divas brigādes. Katrā strādā viens traktora iekrāvējs un 4—5 traktori mēslojuma izvešanai. Cik iespējams, pielietojam arī autotransportu. Par to, lai traktori ierastos laikus un strādātu bez klūmēm, atbild brigādes vecākais, kas izraudzīts no traktoristu vidus. Par vienas brigādes darbu atbild traktorists b. Silenieks, par otras — b. Stacevičs. Katra no tām dienā izved 80—120 tonnas organiskā mēslojuma. Tā šīnā gadā piecu dienu laikā izvests 980 t mēslu un kūdras. Mēslošanai vedam tikai iepriekš sagatavotu, sadalījušos kūdru.

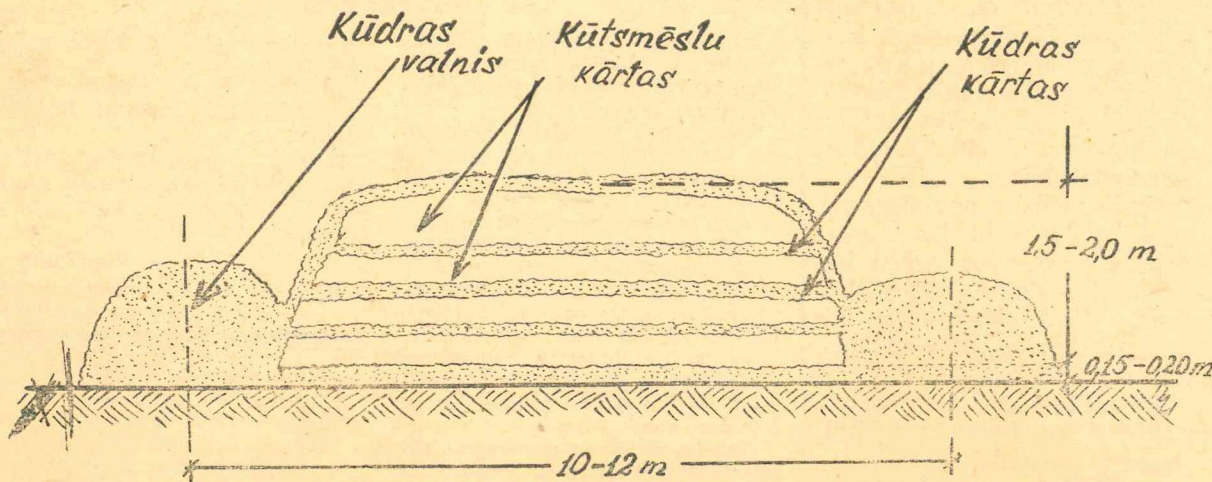
Nesadalījušos kūdru izvedam un

novietojam pie kūtim. Tur to izklājam mēslu krātuves vietā. Kūdra uzsūc brīvo viru un samazina slāpekļa zudumu. So kūdru arī lietojam organisko mēslu kaudžu nosegšanai no virspuses.

Kūstmēslu izvešanas gaitai stingri seko saimniecības galvenais agronomis b. Eglītis. Visām brigādēm sastādīts grafiks. Katram hektāram aramzemes dosim 10 tonnas organiskā mēslojuma. Janvāra mēnesī plānojam un izvedsim 8.000 t organiskā mēslojuma. Labi mēslu izvešanu organizē pirmā, otrā un trešā laukkopības brigādes, kur par brigadieriem strādā bb. Sakura, Frizna un Kaičenko. No traktoristiem labākos rezultātus guvuši bb. Silenieks, Sējāns, Vilmanis un iekrāvēja vadītājs b. Dožģevs.

Lai rudens periodam sagatavotu pilnvērtīgu mēslojumu, pēc kūstmēslu izvešanas visus kūstmēslu uzglabāšanas laukumus, kā arī malas nosegsim ar pakaišu kūdru. Tā nodrošināsim mēslu pilnvērtīgu saglabāšanu un liksim pamatus stabilām ražām.

A. Eklone, Jēkabpils rajona Druvu padomju saimniecības direktora vietniece

Pareizas organisko mēslu uzkrāšanas un uzglabāšanas shēma.

Sargāt komunisma cēlāju

veselību

PSKP XXII kongresā pieņemta jaunā partijas Programma izvirza veselības aizsardzības iestādēm prasību vēl vairāk pūnveidot un radikāli uzlabot iedzīvotāju medicīnisko apkalpošanu un viņu veselības aizsardzību.

Realizējot partijas un valdības lēmumus norādītos pasākumus par darba lauku medicīniskās apkalpošanas uzlabošanu, republikas veselības aizsardzības darbinieki 1961. gadā paplašināja ārstniecības iestāžu tīklu, uzlaboja medicīnisko iestāžu darba kvalitāti un kultūru. Aizvadītajā gadā visai manāmi palielinājies vietu skaits slimnīcās — nodotas slimnieku rīcībā 700 jaunas gultas vietas. Atvērtas trīs jaunas poliklinikas — Saldū, Dagdā un Ventspilī.

Republikas ārstniecības iestādes papildinājušās ar 250 ārstiem un šogad Rīgas medicīnisko institūtu beigs vēl 286 ārsti.

Aizvadītajā gadā ārstniecības iestādēs saņēma daudz medicīniskās aparātūras un iekārtas, 95 jaunas automašīnas. 1962. gadā tās saņēms vēl 132 automašīnas.

Veselības aizsardzības iestādēs daudz uzmanības veltīja profilakses darba uzlabošanai. Pēc iepriekšējiem datiem, 1961. gadā fluorogrāfiski izmeklēti 200 tūkstoši mūsu republikas lauku iedzīvotāju. Pilnīgi pabeigta Ilūkstes rajona iedzīvotāju izmeklēšana. Izmeklēti 70 procenti Jēkabpils, Saldas un citu rajonu iedzīvotāju. Ja 1958. gadā bija kompleksi profilaktiski izmeklēti 7,5 procenti iedzīvotāju, tad 1960. gadā — jau 22 procenti.

Republikas medicīnas darbinieki guvuši zināmus panākumus vairāku infekcijas slimību apmēru samazināšanā un likvidēšanā. 1961. gadā 11 mēnešos salīdzinājumā ar to pašu periodu 1960. gadā saslimšana ar difteriju samazinājās 1,5 reizes, ar vēdertīfu — par 22 procentiem, paratīfu — 2,6 reizes, ar izsitumu tīfu — gandrīz divas rei-

zes. Ar medikū neatlaidīgu darbu republikā praktiski novērsta saslimšanu ar poliomiēlītu (bērnu trieku). 1961. gadā reģistrēti tikai 3 saslimšanas gadījumi, bet 1960. gadā ar poliomiēlītu vēl saslima 17 cilvēki.

Aizvadītajā gadā paveikts diezgan daudz, taču vēl vairāk jāveic šogad un turpmākajos gados.

Partijas jaunajā Programmā veselības aizsardzības darbiniekiem izvirzīts uzdevums pilnīgi apmierināt pilsētas un lauku iedzīvotāju vajadzības pēc visu veidu augsti kvalificētas bezmaksas medicīniskās palīdzības, panākt, lai visi mūsu zemes iedzīvotāji būtu dispanseru uzraudzībā. Īpaša uzmanība jāvelti mātes un bērna veselības aizsardzībai, jāpanāk, lai jaunā paaudzē jau no agras bērnības augtu fiziski spēcīga un tās fiziskie un garīgie spēki harmoniski attīstītos.

Lai sekmīgi veiktu šos uzdevumus, Veselības aizsardzības ministrija jau šogad daudz uzmanības veltīs, lai uzlabotu medicīnas darbinieku sagatavošanu un viņu kvalifikācijas celšanu, krasi uzlabotu profilakses darbu, iedzīvotāju dispanserizāciju, lai labāk apgādātu medicīnas iestādes ar medikamentiem utt.

Tāpat nepieciešams plaši izvērst medicīnas iestāžu ēku celtniecību. Šim nolūkam 1962. gadā ielānāts izlietot 2 miljonus 360 tūkstošus rubļu. Šogad jānodod ekspluatācijā rajonu slimnīcas Ludzā un Preiļos, Krustpils slimnīcas otrā kārtā, Ergļu slimnīca, Slokas slimnīcas otrā kārtā un citi objekti. 1962.—63. gadā Daugavpili un Liepāju uzbrūvēs radioloģijas korpusus un onkoloģiskos dispanserus.

Medicīnas darbiniekiem izvirzīts

uzdevums tālāk pilnveidot ambulatorisko un poliklinisko darbu, jāuzlabo iecirkņu ārstu — terapeitu, pediatru darbs, kā arī strādnieku ārstēšana un medicīniskā uzraudzība tieši uzņēmumos un ceļos.

Medicīnas darbinieki šogad sevišķu uzmanību pievērsīs sirds un asinsvadu slimību un reimatisma profilaksei, onkoloģisko slimību novēršanai un savlaicīgai ārstēšanai.

Ļoti aktuāla mūsdienu problēma ir tuberkulozes apkarošana. Mūsu uzdevums panākt, lai tuvākajos gados slimošana ar tuberkulozi samazinātos vairākkārt, sevišķu uzmanību veltījot bērnu pasargāšanai no šīs slimības un tās kvalitatīvai ārstēšanai. To panāks, radikāli uzlabojot visus ārstniecības un profilakses pasākumus, kā arī radot atbilstošus dzīves apstākļus, kas izslēdz tālāku šīs slimības izplatību.

Medicīnas darbinieki sevišķi rūpēsies par to, lai krasi uzlabotu mātes un bērna medicīnisko apkalpošanu.

Republikas veselības aizsardzības darbinieku svarīgs uzdevums šogad ir krasi samazināt un pilnīgi novērst slimošanu ar daudzām infekcijas slimībām.

Darba apjoma paplašināšanās, tā jaunais saturs un raksturs, medicīnas zinātnes attīstība — tas viss prasa komunisma celtniecības periodā meklēt jaunas veselības aizsardzības darba vadīšanas organizatoriskās formas, jaunas ārstniecības iestāžu darba formas un metodes.

Medikū būs jāstrādā daudz un ražīgi, lai realizētu partijas Programmas izvirzītos uzdevumus — stiprinātu padomju lauku veselību, pagarinātu viņu mūžu. Sargāt komunisma cēlāju veselību — tas ir patiešām cildens uzdevums.

V. OZOLIŅŠ,

Latvijas PSR veselības aizsardzības ministrs

Kāpēc zaudē Krustpils basketbolisti

Ne tikai Padomju Dzintarē, bet arī tālu aiz tās robežām aizskanējuši mūsu republikas basketbolistu slava. Mūsu groza bumbas meistari ir vairākkārtēji PSRS čempioni, trīskārtēji Eiropas kausa ieguvēji, Rīgas TTT sieviešu komanda savam PSRS čempiona titulam jau otro reizi pievienojusi Eiropas spēcīgākās komandas nosaukumu. Var pamatoti uzskatīt, ka basketbols ir latviešu tautas nacionālā spēle, bet Rīga — Eiropas basketbola galvaspilsēta.

Basketbols ir lielā cieņā arī Krustpils rajonā. Pirms diviem gadiem izcīnītā otrā vieta republikas lauku jaunatnes sporta spēlēs Limbažos runā pati par sevi. Rajonā ir labi basketbolisti, vairākas spēcīgas komandas. Taču šīs spēles attīstība stāv uz vietas. Veterāni savā meistarībā neaug, rezerve komandu papildināšanai šajos gados nav sagatavota. Krustpils rajonā kā vīriešu, tā arī sieviešu basketbola izlases komandas pagājušajā gadā zaudēja visas oficiālās spēles. Zaudējumu nācās piedzīvot pat pret tādām komandām, kuras agrāk uzskatīja par vājiem pretiniekiem.

Liekas, ka basketbola tālākai attīstībai rajonā ir viss nepieciešamais: nodibināta basketbola sekcija, tiesnešu kolēģija, strādā trīs speciālisti ar augstāko izglītību. Kāpēc tad vezums nekust no vietas?

Pirmkārt, vaina meklējama basketbola sekcijas (priekšsēdētājs b. Sapkins) vienpusībā. Šīs sekcijas darbs 1961. gadā aprobežojās tikai ar spēļu kalendāra un nolikumu sastādīšanu. Pie tam to veica tikai b. Sapkins ar «Vārpas» rajona padomes darbiniekiem. Neiesaistot šīnī pasākumā plašāku aktīvu, spēļu kalendārs un dažreiz arī nolikumi līdz galam nebija pārdomāti. Spēles starp 8—10 komandām ielānātas vienā divās dienās. Tā kā vienas sacīkstes no otrām šķīra apmēram ceturksnis, tad lielākā daļa komandu tām gatavojās 2—3 nedēļas pirms starta, kaut gan pastāvīgiem treniņiem vajadzētu vismaz 2—3 mēnešus. Tāds sacensību plānojums, kad tās organizē vienuviet 1—2 dienās, ļauj spēles noskatīties tikai vienas vietas iedzīvotājiem. Otrkārt, no spēlētājiem tas prasa milzīgu fizisku piepili, jo diena jāpiedalās 3—4 spēlēs, kas neatbilst basketbola spēles noteikumiem. Sacensības jārīko visu gadu. Tas sacensības padarīs intensīvākas un

komandām sekmēs uzturēt sportisku formu ilgākā laikā, pieradinās pie regulāriem treniņiem, kas ir galvenie priekšnoteikumi labiem panākumiem.

Lai spēles noritētu raiti un bez liekiem starpgadījumiem, liela nozīme ir tiesnesim. Ja labāk paskatīsimies mūsu rajona basketbola tiesnešu darbībā, tad kādus tik kuriozus gadījumus neatradīsim! Vēl līdz šim viens tiesnesis vienā un tajā pašā gadījumā spēlētāju darbību fiksē kā pārkāpumu, otrs — ne. Tas tāpēc, ka mūsu rajona basketbola tiesnešiem pērn nebija organizēts neviens seminārs, neviena domu apmaiņa. Jau vairākus gadus rajona basketbola tiesnešiem liegta iespēja celt savu kvalifikāciju. Mums ir tikai trešās kategorijas tiesneši, kas šo kvalifikāciju ieguvuši pirms 5—6 gadiem. Katrā ziņā jāriko basketbola tiesnešu seminārs, pieredzējušie jāsaista uz republikāniskās tiesnešu kolēģijas rīkotajiem semināriem. Seminārā jāpārbauda tiesnešu teorētiskās, kā arī praktiskās iemaņas. Ja basketbola spēles rajona meistarsacīkstēs tiesās tik zemā līmenī, kā nereti līdz šim, tad nopietni cietīs spēlētāju tehniskā sagatavotība un it sevišķi tie jaunieši, kas sper pirmos soļus basketbola laukumā.

Ikvienā skolā ir basketbola sekcija, savas komandas, tomēr to tehniskās sagatavotības līmenis ir visai zems. Saprotais, katrai skolai ir zināms novirziens kādā no sporta veidiem. Piemēram, Krustpils 1. vidusskolā vairāk nodarbojas ar vieglatlētiķi, Plaviņu 1. vidusskolā — ar slēpošanu, Līvānu 2. vidusskolā — vingrošanu utt. Bet tas taču nenozīmē, ka fizikultūrieši vienā no rajona vidusskolām nevarētu specializēties tieši basketbolā. Arī par to šogad nopietnāk vajadzētu padomāt basketbola sekcijai.

Jāizmaina arī rajona izlases komandu sagatavošanas gaita, komandu sagatavošanas plāns jāساتāda jau vistuvākajā laikā. Izlases komandas spēlētājiem jādod personīgie uzdevumi tehnikas elementu un taktikas variantu apgušanā. Domāju, ka tad panākumi neizpaliktu.

Sajā rakstā nevar aptvert visu, kas kavē basketbola attīstību mūsu rajonā. Ceru, ka basketbola draugi manas domas vēl papildinās.

J. Smilgdriņš,

Līvānu 2. vidusskolas skolotājs

FELETONS

Palīgā, uzbrūk „Krokodils”!

— Līdz kaulam kož...
— Bargāks par sievas bārienu pēc nodzertās algas...
— Negantnieks! Nesaudzē sievietes un pusaudžus!

Daži vīri nikni visticā dūres, palaidnīgi pusaudži raudzījās iztālēm, vairākas sievietes ar kauna sārtumu vaiļģos aši steidzās garām. Topošā Daudzevas ciemata iedzīvotāji sminēja un smējās par dīkdienū, pudeles brāļu, garnadžu un citu sociālistiskās likumības un sadzīves normu pārkāpēju bailēm un paniku. Pie visa bija vainīgs «Daudzevas krokodils» — satiriskais izdevums.

Aleksandrs Sondars alkohola skurbulī ieradās sarīkojumā. Pēc dažām dienām viņš jau ķepurojās uz «Krokodila» dakšām. Dažām ciemata sievām iepatikās skaistās pukes pie ambulances. Kādā naktī to dēsti pazuda. Drīz vien nedarbs ar «Krokodila» palīdzību kļuva visiem zināms.

— Šitais reptilis mūs dzīvus apris! — gaudās daudzvieši, kam nācās izjust «Krokodila» dakšu asos dzelzšņus un to kāta smagumu. Tie, kam «Krokodils» bija pārk sariebis, savērnieciski saukstējās. Kādā decembra naktī «Krokodils» pazuda. Pudeles brāļi no prieka piedzērās vairāk nekā parasti, dīkdienī atviegloti uzelpoja. Bet viņu prieks bija īss un veltīgs.

Janvāra sākumā «Krokodils», no jauna uztrinis dakšas un ielicis tām resnāku

kātu, ķērās pie vēl palikušo nebūšanu likvidēšanas. Pie kauna staba pienagloja Daudzevas labības pieņemšanas punkta darbinieku garnadzi F. Aleinikovu. Viņš piesavinājās Jēkabpils MRS Daudzevas iecirknī kokmateriālus. Nelīdzēja vientiesība un izlikšanās, «nepazīstama» šofera apvainošana, kas atvedis kokmateriālus. «Krokodils» garnadzi nesaudzēja un laida darbā gan dakšas, gan kātu. Tāpat klājās arī otram garpirkstim V. Sirevičam. Arī viņš iekaroja valsts un tautas mantu — kokmateriālus.

15 gadīgais Jānis Lazdiņš, kas dzīvo kolhozā «Sarkanais partizānis», savā īsajā mūžā paspējis atstāt skolu, divas reizes saņemt sodu par motocikla zādzību. Daudzevieši labi pazīst viņa huliģaniskās izdarības kinoizrāžu laikā. Strādāt, mācīties un dzīvot, kā pienāktos padomju jaunietim, Jānis negrib. «Krokodils» deva dīkdienim un garpirkstim pamatīgi izjust aso dakšu pieskārienu tanī vietā, kur palaidņa puikām jādod norēķīns par nedarbiem.

Goda vīru un apzinīgu pilsoni patika tēlot Daudzevas dzelzceļa stacijas preču kases darbiniekam Otim Kalniņam. Kad «Krokodils» viņam noņēma goda vīra masķu, atklājās, ka O. Kalniņš slikti pilda šavus pilsoņa pienākumus un izvairās maksāt paredzētos nodokļus.

— Palīgā, «Krokodils»! — vienā balsī sauca žūpas, dīk-

dienī, garnadži. Pirmie to darija skaļi, otrie norūca pie sevis, trešie kala atriebības plānus.

Un atkal «Daudzevas krokodils» miklaini pazuda.

Veltas pūles! Dīkdieniem, pudeles brāļiem, garnadžiem neizdosies nesodītiem turpināt savas izdarības. Visa sabiedrība vērsās pret tiem, kas negrib godīgi strādāt, mācīties un dzīvot, kā to prasa cildenie komunisma cēlāju morāles kodeksa principi. Bet iespējams, ka šo miklāno pazušanas gadījumu palīdzēs noskaidrot Jēkabpils milicijas nodaļas darbinieki.

«Daudzevas krokodilam» dakšas asinājis un tām jaunu kātu darinājis

Žanis Pipars

Tuvojas 3% aizņēmuma izloze

30. janvārī Maskavā notiks Valsts 3% iekšējā laimestu aizņēmuma 85. kārtējā laimestu pamatizloze.

Sajā izlozē sešpadsmit aizņēmuma kārtās izlozēs 136.000 laimestu kopsummā par 7.440.328 rubliem, tai skaitā:

32 laimestus pa 5.000 rubliem,
80 laimestus pa 2.500 rubliem,
400 laimestus pa 1.000 rubliem,
1.280 laimestus pa 500 rubliem,
11.200 laimestus pa 100 rubliem,
123.008 laimestus pa 40 rubliem.

Valsts 3% laimestu aizņēmuma obligācijām ir izdevīgs un ērts brīvo naudas līdzekļu glabāšanas un krāšanas veids.

Iespēja laimēt uz aizņēmuma obligācijām palielinās ar katru izlozi, jo agrāk laimējušās obligācijas vairs nepiedalās izlozēs, bet lai-

mestu skaits katrā izlozē paliek nemainīgs.

Ienākumi no šī aizņēmuma iedzīvotājiem tiek izmaksāti laimestu veidā.

Pilsoņi! Iegādājieties laikus Valsts 3% iekšējā laimestu aizņēmuma obligācijas, kuras brīvi pārdod un pērk krājās.

S. Rozalinska,

Krustpils rajona centrālās valsts darba krājības inspektore

Avize iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālruni: redakto-
ram — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādnie-
kiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7, Krustpils rajona abonē-
tiem — Krustpils 353. Redakcija Jēkabpili, Brīvības ielā 213.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилсского и Крустпилсского
районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов
трудящихся, г. Екабпилс, Латвийская ССР.